

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI ¹⁾

z dnia 2009 r.

w sprawie jednoznacznego oznaczenia materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, oznaczania obiektów produkcyjnych oraz rejestru oznaczeń ²⁾

Na podstawie art. 23a ust. 9 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. Nr 67, poz. 679, z późn. zm. ³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania w zakresie jednoznacznego oznaczenia materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego;
- 2) wzór jednoznacznego oznaczenia;
- 3) sposób oznaczenia kraju producenta lub przywozu materiału wybuchowego na obszar Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 4) wymagania w zakresie oznaczenia obiektu produkcyjnego oraz wzór wniosku o oznaczenie obiektu produkcyjnego;
- 5) sposób prowadzenia rejestru jednoznacznych oznaczeń oraz zakres informacji, gromadzonych w tym rejestrze niezbędnych do identyfikacji przedsiębiorcy, który wytwarza materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego oraz do ustalenia lokalizacji tych materiałów;
- 6) warunki przechowywania danych zgromadzonych w rejestrze jednoznacznych oznaczeń dotyczących materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego w sposób zapewniający ochronę przed przypadkowym lub celowym uszkodzeniem lub zniszczeniem danych;
- 7) tryb postępowania przy przekazywaniu uprawnionym organom i służbom państwowym informacji dotyczących materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) najmniejszej jednostce opakowania – należy przez to rozumieć opakowanie zewnętrzne materiałów wybuchowych, określone w instrukcjach pakowania w załączniku A do umowy ADR – Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r.

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 216, poz. 1593).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie wdraża Dyrektywę Komisji 2008/43/WE z dnia 4 kwietnia 2008 r. r w sprawie ustanowienia systemu oznaczania i śledzenia materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, zgodnie z Dyrektywą Rady 93/15/EWG (Dz. Urz. UE L 94 z 05.04.2008 r.).

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 117, poz. 1007, z 2003 r. Nr 210, poz. 2036, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1203, Nr 173, poz. 1808 i Nr 222, poz. 2249, z 2005 r. Nr 94, poz. 788 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 235, poz. 1700, z 2008 r., Nr 180, poz. 1112, Nr 214, poz. 1374 oraz z 2009 r., Nr 18, poz. 97 i Nr 125, poz. 1036.

(Dz. U. z 2005 r. Nr 178, poz. 1481, z 2007 r. Nr 99, poz. 667 oraz z 2009 r. Nr 27, poz. 162);

- 2) numerze identyfikacyjnym – należy przez to rozumieć numer identyfikacyjny, o którym mowa w art. 4a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. Nr 117, poz. 1007, z późn. zm.⁴⁾).

§ 3. 1. Alfanumeryczny kod składa się z:

- 1) dwóch liter wskazujących kraj producenta lub przywozu materiału wybuchowego na obszar Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 2) trzech cyfr stanowiących kod oznaczenia obiektu produkcyjnego;
- 3) jednoznacznego kodu produktu i informacji logistycznej sporządzonej przez przedsiębiorcę wytwarzającego materiały wybuchowe, zwanego dalej przedsiębiorcą.

2. Oznaczenie kraju producenta lub przywozu materiału wybuchowego na obszar Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym powinno być zgodne z kodem nazw krajów oraz ich jednostek organizacyjnych określonym w Części 1: Kody krajów, Polskiej Normy PN – ISO 3166 – 1:2008.

3. Każdemu obiektowi produkcyjnemu nadawany jest kod oznaczenia obiektu produkcyjnego umieszczany także w widocznym miejscu na tym obiekcie.

4. Kod oznaczenia obiektu produkcyjnego stanowi liczba składająca się z trzech cyfr, przy czym pierwszy kod ma liczbę 001.

5. Wzór wniosku o nadanie kodu oznaczenia obiektu produkcyjnego stanowi załącznik Nr 1 do rozporządzenia.

6. Jednoznaczny kod produktu stanowi sześć cyfr, spośród których:

- 1) cztery pierwsze cyfry stanowią nadany w danym roku kalendarzowym numer materiału wybuchowego zawarty w numerze identyfikacyjnym. W przypadku, kiedy numer materiału wybuchowego składa się mniejszej niż cztery ilości cyfr – poprzedza się go odpowiednią liczbą zer;
- 2) dwie kolejne cyfry stanowią dwie ostatnie cyfry roku kalendarzowego, w którym materiałowi wybuchowemu nadano numer identyfikacyjny.

7. Informacja logistyczna składa się z dwunastu cyfr podzielonych na dwie grupy, spośród których:

- 1) pierwsza grupa czterech cyfr określa datę produkcji materiału wybuchowego znajdującego się w najmniejszej jednostce opakowania i zawiera kolejno:
 - a) numer tygodnia w danym roku kalendarzowym,
 - b) dwie ostatnie cyfry roku kalendarzowego;
- 2) druga grupa ośmiu cyfr stanowi numer najmniejszej jednostki opakowania danego materiału wybuchowego. W przypadku, kiedy numer ten składa się mniejszej niż osiem ilości cyfr – poprzedza się go odpowiednią liczbą zer.

§ 4. 1. Oznaczenie do odczytu elektronicznego zawiera informacje zawarte w alfanumerycznym kodzie.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 238, poz. 2019, z 2004 r. Nr 222, poz. 2249, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 104, poz. 711, z 2007 r. Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 214, poz. 1342 oraz z 2009 r. Nr 125, poz. 1036.

2. Oznaczenie do odczytu elektronicznego umieszcza się w formie kodu kreskowego lub kodu matrycowego.

§ 5. 1. Jednoznaczne oznaczenie jest zamieszczane na materiale wybuchowym w postaci bezpośredniego nadruku, pieczęci lub trwale przytwierdzonej etykiety samoprzylepnej.

2. W przypadku materiałów wybuchowych, które mają zbyt małe wymiary, aby umieścić na nich jednoznaczny kod produktu i informację logistyczną sporządzoną przez producenta, dopuszcza się umieszczenie na nich informacji określonych w § 3 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz § 4.

3. Wzór jednoznacznego oznaczenia, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik Nr 2 do rozporządzenia.

§ 6. 1. W przypadku materiałów wybuchowych w postaci:

- 1) naboju lub pakowanych w worki - jednoznaczne oznaczenie umieszczane jest na etykiecie samoprzylepnej lub poprzez bezpośredni nadruk na każdym naboju lub worku. Na każdym opakowaniu z nabojami umieszcza się dodatkową etykietę samoprzylepną zawierającą jednoznaczne oznaczenie. Oprócz tego przedsiębiorca może zastosować pasywny obojętny identyfikator elektroniczny dołączony do każdego naboju oraz podobny identyfikator elektroniczny umieszczany na każdym opakowaniu z nabojami;
- 2) materiałów wybuchowych składających się z dwóch składników - jednoznaczne oznaczenie umieszczane jest na etykiecie samoprzylepnej lub poprzez bezpośredni nadruk na każdej najmniejszej jednostce opakowania zawierającej oba składniki;
- 3) spłonek lub zespołów zapalczyczych - jednoznaczne oznaczenie umieszczane jest na etykiecie samoprzylepnej lub poprzez bezpośredni nadruk lub pieczęć na powłoce zapalnika. Na każdym opakowaniu zawierającym spłonki lub zespoły zapalcze umieszcza się dodatkową etykietę samoprzylepną zawierającą jednoznaczne oznaczenie. Oprócz tego przedsiębiorca może zastosować pasywny obojętny identyfikator elektroniczny dołączony do każdej spłonki lub zespołu zapalczego oraz podobny identyfikator elektroniczny umieszczany na każdym opakowaniu ze spłonkami lub zespołami zapalczymi;
- 4) zapalników elektrycznych, nieelektrycznych i elektronicznych - jednoznaczne oznaczenie umieszczane jest na etykiecie samoprzylepnej na przewodach lub tulei zapalnika, albo etykiecie samoprzylepnej lub w postaci bezpośredniego nadruku lub pieczęci na osłonie zapalnika. Na każdym opakowaniu z zapalnikami umieszcza się dodatkową etykietę samoprzylepną zawierającą jednoznaczne oznaczenie. Oprócz tego przedsiębiorca może zastosować pasywny obojętny identyfikator elektroniczny dołączony do każdego zapalnika oraz podobny identyfikator elektroniczny umieszczany na każdym opakowaniu z zapalnikami;
- 5) zapłonników i pobudzaczy wybuchowych - jednoznaczne oznaczenie umieszczane jest na etykiecie samoprzylepnej lub poprzez bezpośredni nadruk na zapłonniku lub pobudzaczu wybuchowym. Na każdym opakowaniu z zapłonnikami lub pobudzaczami umieszcza się dodatkową etykietę samoprzylepną zawierającą jednoznaczne oznaczenie. Oprócz tego przedsiębiorca może zastosować pasywny obojętny identyfikator elektroniczny dołączony do każdego zapłonnika lub pobudzacza wybuchowego oraz podobny identyfikator elektroniczny umieszczany na każdym opakowaniu z zapłonnikami lub pobudzaczami wybuchowymi;
- 6) lontów detonujących i lontów prochowych - jednoznaczne oznaczenie umieszcza się na etykiecie samoprzylepnej lub poprzez bezpośredni nadruk na zwoju lontu. Jednoznaczne oznaczenie umieszcza się co pięć metrów na zewnętrznej powłoce lontu detonującego lub prochowego, albo na plastikowej wytłaczanej wewnętrznej warstwie znajdującej się bezpośrednio pod opłotem zewnętrznym lontu detonującego

lub prochowego. Na każdym opakowaniu z lontami detonującymi lub prochowymi umieszcza się dodatkową etykietę samoprzylepną zawierającą jednoznaczne oznaczenie. Oprócz tego przedsiębiorca może zastosować pasywny obojętny identyfikator elektroniczny umieszczany wewnątrz lontu oraz podobny identyfikator elektroniczny umieszczany na każdym opakowaniu lontów detonujących lub prochowych;

7) puszek i bębnow - jednoznaczne oznaczenie umieszcza się na etykiecie samoprzylepnej lub poprzez bezpośredni nadruk na puszcze lub bębnie. Oprócz tego przedsiębiorca może zastosować pasywny obojętny identyfikator elektroniczny dołączony do każdej z puszek lub bębna.

2. Do materiałów wybuchowych przedsiębiorca może dołączać wyraźnie oznaczone samoprzylepne kopie oryginalnych etykiet.

§ 7. 1. Rejestr jednoznacznych oznaczeń powinien zawierać informacje o:

- 1) jednoznacznym oznaczeniu każdego materiału wybuchowego;
- 2) osobie fizycznej lub prawnej, której powierzono nadzór nad materiałem wybuchowym;
- 3) lokalizacji materiału wybuchowego w okresie, gdy jest on w posiadaniu przedsiębiorcy, dopóki nie zostanie przemieszczony do innego przedsiębiorcy, zużyty lub unieszkodliwiony.

2. Rejestr jednoznacznych oznaczeń jest prowadzony w formie pisemnej, z zastrzeżeniem ust. 5.

3. Załącznikami do rejestru są księgi ewidencyjne materiałów wybuchowych wraz z dokumentami ewidencyjnymi, stanowiącymi podstawę wpisów do tych ksiąg.

4. Rejestr powinien być prowadzony w sposób zapewniający ochronę przed przypadkowym lub celowym uszkodzeniem albo zniszczeniem zgromadzonych danych oraz dostępem osób nieupoważnionych.

5. Rejestr może być prowadzony z wykorzystaniem elektronicznych metod przetwarzania informacji, pod warunkiem stosowania rozwiązań systemowych umożliwiających:

- 1) ochronę zgromadzonych danych i ich zapasowych kopii przed przypadkowym lub celowym uszkodzeniem lub zniszczeniem;
- 2) ochronę zgromadzonych danych przed kradzieżą, zmianą i dostępem przez osoby nieupoważnione, w tym kradzieżą, zmianą lub dostępem za pomocą wirusów lub programów szpiegujących;
- 3) weryfikację zgromadzonych danych na podstawie przechowywanej przez przedsiębiorcę dokumentacji ewidencyjnej.

6. Przedsiębiorca jest zobowiązany przynajmniej raz do roku sprawdzić prawidłowość prowadzenia rejestru oznaczeń, w szczególności pod względem bezpieczeństwa danych w nim zawartych oraz prawidłowości gromadzenia tych danych.

§ 8. Rejestr jednoznacznych oznaczeń może stanowić dokumentacja ewidencji materiałów wybuchowych, prowadzona na podstawie:

- 1) rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 10 września 2002 r. w sprawie ewidencjonowania materiałów wybuchowych, broni, amunicji oraz wyrobów i technologii o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. Nr 163, poz. 1346 oraz z 2003 r. Nr 143, poz. 1394) - przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania lub obrotu materiałami wybuchowymi; albo
- 2) rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 kwietnia 2003 r. w sprawie przechowywania i używania środków strzałowych i sprzętu strzałowego w zakładach górniczych (Dz. U. Nr 72, poz. 655) - przez przedsiębiorców prowadzących działalność górnictwa; albo

- 3) rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 12 listopada 2002 r. w sprawie wzoru ewidencji nabytych, zużytych, przechowywanych, przemieszczanych i zbytych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. 194, Nr 194, poz. 1634) – przez przedsiębiorców, w tym jednostki naukowe, prowadzących prace z użyciem materiałów wybuchowych poza górnictwem na podstawie pozwolenia wojewody
- pod warunkiem uwzględnienia w niej informacji, o których mowa w § 7 ust. 1.

§ 9. 1. Na żądanie uprawnionych organów i służb państwowych, także poza godzinami pracy, przedsiębiorca lub upoważniona przez niego osoba udostępnia, dane zawarte w rejestrze jednoznacznych oznaczeń.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, udostępniane są w zakresie wynikającym z przedstawionego upoważnienia organu lub służby państwowej także w drodze pisemnej, jeżeli wynika to z tego upoważnienia.

3. Informację zawierającą imię i nazwisko oraz dane teleadresowe osoby upoważnionej do udostępniania danych, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorca przekazuje komendantowi wojewódzkiemu Policji właściwemu ze względu na siedzibę przedsiębiorcy.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie w dniu 5 kwietnia 2012 r.

**SZEF AGENCJI
BEZPIECZEŃSTWA
WEWNĘTRZNEGO**

MINISTER GOSPODARKI

**MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI**

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM
PRAWNYM I REDAKCYJNYM

ZASTĘPCA DYREKTORA
BIURO PRAWNE
Maria Szymańska
Mária Szymańska
RADCA PRAWNY
04.09.09

Załącznik Nr 2 do rozporządzenia Ministra
Gospodarki z dnia 2009 r (poz.)

WZÓR
JEDNOZNACZNEGO OZNACZENIA MATERIAŁU WYBUCHOWEGO
PRZEZNACZONEGO DO UŻYTKU CYWILNEGO

Przykład

Nazwa producenta materiału wybuchowego
Oznaczenie do odczytu elektronicznego w formie kodu kreskowego lub kodu matrycowego, który odpowiada bezpośrednio alfanumerycznemu kodowi
XX 010 002608 081201000050 ^{x)}

^{x)} w powyższym kolejne litery lub grupy cyfr przykładzie ujęte w kodzie alfanumerycznym oznaczają:

Litery lub kolejne grupy cyfr	Rodzaj informacji
XX	kraj producenta lub przywozu materiału wybuchowego na obszar Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym
010	kod oznaczenia obiektu produkcyjnego
0026	kolejny numer materiału wybuchowego nadany w danym roku kalendarzowym (uzupełniony do czterech cyfr o odpowiednią ilość zer), wchodzący w skład numeru identyfikacyjnego materiału wybuchowego
08	dwie ostatnie cyfry roku kalendarzowego (2008), w którym materiałowi wybuchowemu nadano numer identyfikacyjny
1201	data produkcji materiału wybuchowego – [tydzień– rok]
000050	kolejny numer najmniejszej jednostki opakowania danego materiału wybuchowego, wyprodukowanego w danym roku

UZASADNIENIE

Na mocy wprowadzonego ustawą z dnia 16 lipca 2009 r. *o zmianie ustawy o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym oraz ustawy o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego* (Dz. U. z 2009 r. Nr 125, poz. 1036) – dalej „ustawa zmieniająca”, art. 23a ust. 9 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. *o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym* (Dz. U. Nr 67, poz. 679, z późn. zm.) – dalej „ustawa”, Minister Gospodarki opracował projekt rozporządzenia *w sprawie jednoznacznego oznaczenia materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, oznaczania obiektów produkcyjnych oraz rejestru oznaczeń* (dalej „rozporządzenie”).

Opracowanie projektu rozporządzenia wpisuje się w działania podjęte w celu implementacji Dyrektywy Komisji 2008/43/WE z dnia 4 kwietnia 2008 r. *w sprawie ustanowienia systemu oznaczania i śledzenia materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, zgodnie z dyrektywą Rady 93/15/EWG* (dalej „Dyrektywa”).

Implementowana Dyrektywa jest elementem działań podejmowanych w celu poprawy bezpieczeństwa, poprzez poddanie wytwarzania, obrotu i używania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (dalej „materiały wybuchowe”) określonym rygorom. Nakłada ona na przedsiębiorców działających w sektorze materiałów wybuchowych obowiązek:

- a) jednoznacznego oznaczenia materiałów wybuchowych, w tym zapalników, lontów, pobudzaczy wybuchowych, itp.,
- b) prowadzenia rejestru jednoznacznych oznaczeń,
- c) przechowywania danych zamieszczanych w rejestrze jednoznacznych oznaczeń przez okres 10 lat od dnia wytworzenia materiału wybuchowego,
- d) ochrony danych zgromadzonych w rejestrze jednoznacznych oznaczeń przed uszkodzeniem lub zniszczeniem,
- e) udostępniania na żądanie uprawnionych organów i służb państwowych informacji dotyczących pochodzenia i lokalizacji materiałów wybuchowych.

Celem tej regulacji jest ułatwienie identyfikacji materiałów wybuchowych oraz ich posiadacza, a także umożliwienie ich śledzenia na każdym etapie cyklu życia. Ma to w konsekwencji przeciwdziałać nieuprawnionemu posiadaniu materiałów wybuchowych oraz ułatwiać działania organów ścigania zmierzające do ustalenia źródła ich pochodzenia. Podkreślenia wymaga, że materiały wybuchowe podlegają w Polsce

oznaczeniu od dawna. Obowiązujące w tym zakresie przepisy¹⁾, uwzględniają wymagania określone przez Dyrektywę Rady 93/15/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie harmonizacji przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu i kontroli materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz Decyzję Komisji Europejskiej Nr 2004/388/WE z dnia 15 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentu wewnątrzspółnotowego przemieszczania materiałów wybuchowych, zapewniając tym samym możliwość ustalenia aktualnego właściciela materiału wybuchowego. Wspomniane regulacje nie uwzględniają jednak konieczności jednoznacznego oznaczania oraz prowadzenia ewidencji tych oznaczeń określonych w Dyrektywie.

Projektowane rozporządzenie ma na celu przede wszystkim określenie wzoru jednoznacznego oznaczania oraz zakresu danych umieszczanych w rejestrze jednoznacznych oznaczeń.

Obowiązek jednoznacznego oznaczania Dyrektywa wyłącza w stosunku do amunicji oraz materiałów wybuchowych:

- 1) przemieszczanych poza obszar Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym i które będą oznaczone zgodnie z przepisami kraju przeznaczenia;
- 2) dostarczanych w miejsce zużycia bez opakowania i przeznaczonych do bezpośredniego zużycia;
- 3) wytwarzanych w miejscu użycia i przeznaczonych do zużycia bezpośrednio po wytworzeniu.

Poprzez jednoznaczne oznaczenie należy rozumieć – zgodnie z art. 23a ust. 1 ustawy umieszczenie na każdym materiale wybuchowym informacji obejmującej:

- nazwę producenta,
- alfanumeryczny kod,
- oznaczenie do odczytu elektronicznego w formie kodu kreskowego lub matrycowego.

Projektowana regulacja skupia się przede wszystkim na:

1. doprecyzowaniu wymagań dotyczących jednoznacznego oznaczenia i jego elementów,
2. doprecyzowaniu wymagań dotyczących rejestru jednoznacznych oznaczeń,
3. uregulowaniu kwestii dotyczącej przekazywania informacji zgromadzonych w rejestrze jednoznacznych oznaczeń uprawnionym organom i służbom państwowym.

¹⁾ Ustawy z dnia:

- 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. Nr 67, poz. 679, z późn. zm.),
- 21 czerwca o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. Nr 117, poz. 1007, z późn. zm.).

Ad. 1.

Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia jednoznaczne oznaczenie może mieć postać bezpośredniego nadruku, pieczęci lub etykiety samoprzylepnej i powinno być nanoszone lub trwale przytwierdzone do materiału wybuchowego. Ze względu na niewielkie rozmiary niektórych materiałów wybuchowych, np. amunicja, ust. 2 tego paragrafu wprowadza możliwość ograniczenia jednoznacznego oznaczenia do alfanumerycznego kodu bez jednoznacznego kodu produktu i informacji logistycznej oraz oznaczenia do odczytu elektronicznego.

Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia alfanumeryczny kod powinien zawierać:

- 1) dwuliterowe oznaczenie kraju producenta lub przywozu materiału wybuchowego na obszar Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
- 2) kod oznaczenia obiektu produkcyjnego składający się z trzech cyfr rozpoczynających się od 001, nadawany przez ministra właściwego do spraw gospodarki,
- 3) jednoznaczny kod produktu składający się z sześciu cyfr uwzględniających wchodzący w skład numeru identyfikacyjnego numer materiału wybuchowego oraz rok jego nadania,

Zgodnie z art. 4a ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. Nr 117, poz. 1007, z późn. zm.²⁾) numer identyfikacyjny jest nadawany przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego. Numer identyfikacyjny zawiera, wyrażone w postaci liter lub cyfr oddzielonych kreską lub ukośnikiem, następujące informacje:

- (a) litery „MW”, informujące, że numer identyfikacyjny dotyczy materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego,
- (b) litery „PL”, informujące, że numer identyfikacyjny dotyczy terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- (c) liczbę wskazującą nadany w danym roku kalendarzowym numer materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego,
- (d) dwie ostatnie cyfry oznaczenia roku kalendarzowego, w którym materiałowi wybuchowemu przeznaczonemu do użytku cywilnego nadano numer identyfikacyjny,
- (e) informację jedno lub kilkuliterową wskazującą zakres używania materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego.

Dla zapewnienia jednoznaczności kodu produktu wystarczają informacje pkt c i d wchodzące w skład numeru identyfikacyjnego.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 117, poz. 1007, z 2003 r. Nr 210, poz. 2036, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1203, Nr 173, poz. 1808 i Nr 222, poz. 2249, z 2005 r. Nr 94, poz. 788 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 235, poz. 1700, z 2008 r., Nr 180, poz. 1112, Nr 214, poz. 1374 oraz z 2009 r., Nr 18, poz. 97 i Nr 125, poz. 1036.

Dodatkową zaletą przyjętego sposobu nadawania jednoznacznego kodu produktu jest możliwość uzyskiwania przez zainteresowane władze krajów członkowskich informacji na temat danego materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego, zawartych w prowadzonym przez Wyższy Urząd Górniczy Rejestrze materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, znajdujących się w obrocie na terytorium Polski. Rejestr ten jest powszechnie dostępny na portalu www.wug.bip.info.pl.

- 4) informację logistyczną składającą się z dwunastu cyfr określających datę produkcji materiału wybuchowego uwzględniającą numer tygodnia roku kalendarzowego i ten rok oraz numer najmniejszej jednostki opakowania danego materiału wybuchowego. Rozwiązanie to wynika także z uwzględnienia postulatów przedstawicieli producentów i użytkowników materiałów wybuchowych.

Istotnym elementem jednoznacznego oznaczenia jest także oznaczenie do odczytu elektronicznego, które zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia, zawiera wszystkie informacje ujęte w alfanumerycznym kodzie.

W § 6 ust. 1 rozporządzenia wprowadzone zostały szczegółowe zasady nanoszenia jednoznacznego oznaczenia na różne odmiany materiałów wybuchowych. Zapisy te uwzględniają możliwość umieszczania także pasywnego obojętnego identyfikatora elektronicznego. Ponadto w ust. 2 przewidziano możliwość dołączania do materiałów wybuchowych kopii etykiet samoprzylepnych. Podkreślenia jednak wymaga, że mogą to być jedynie kopie oryginalnych etykiet i będą one musiały być wyraźnie oznaczone jako kopie. Wymóg ten ma na celu zapobieganie ewentualnym nadużyciom związanym z wykorzystaniem tych kopii.

Ad. 2.

Nałożenie w art. 23a ust. 6 ustawy na przedsiębiorców wytwarzających materiały wybuchowe obowiązku prowadzenia rejestru jednoznacznych oznaczeń wymaga określenia jakie informacje mają być w nim gromadzone oraz zasad jego prowadzenia.

Zgodnie z proponowanym § 7 ust. 1 rozporządzenia w przedmiotowym rejestrze umieszcza się informacje o:

- 1) jednoznacznym oznaczeniu materiału wybuchowego,
- 2) osobie fizycznej lub prawnej, której powierzono nadzór nad materiałem wybuchowym,
- 3) lokalizacji materiału wybuchowego w okresie, gdy jest on w posiadaniu przedsiębiorcy, dopóki nie zostanie przemieszczony do innego przedsiębiorcy, zużyty lub unieszkodliwiony.

Zgodnie z proponowaną regulacją (§ 7 ust. 2 i 4) rejestr jednoznacznych oznaczeń co do zasady będzie prowadzony w formie pisemnej, zapewniającej ochronę zgromadzonych w nim danych przed uszkodzeniem, zniszczeniem, a także dostępem osób nieuprawnionych. Przewidziana została jednak możliwość (§ 7 ust. 2 i 5) prowadzenia go w formie

elektronicznej. Obwarowana ona została wymogiem dotyczącym stosowania rozwiązań systemowych zapewniających:

- ochronę zgromadzonych danych i ich zapasowych kopii przed przypadkowym lub celowym uszkodzeniem lub zniszczeniem,
- ochronę zgromadzonych danych przed kradzieżą, zmianą i dostępem przez osoby nieupoważnione, w tym kradzieżą, zmianą lub dostępem za pomocą wirusów lub programów szpiegujących,
- weryfikację zgromadzonych danych na podstawie przechowywanej przez przedsiębiorcę dokumentacji ewidencyjnej.

Celem zapewnienia spełniania przez prowadzony rejestr wspomnianych wyżej wymogów bezpieczeństwa, przedsiębiorca będzie zobowiązany (§ 7 ust. 6) przynajmniej raz do roku sprawdzać prawidłowość jego prowadzenia.

W przypadku przedsiębiorców wykorzystujących materiały wybuchowe – pod warunkiem umieszczenia w nich informacji wymaganych dla rejestru jednoznacznych oznaczeń – jako taki rejestr traktowana będzie prowadzona przez nich dotychczas dokumentacja ewidencyjna (§ 8).

Ad. 3.

W § 9 rozporządzenia wprowadzony został obowiązek przekazywania na żądanie uprawnionych organów i służb państwowych przez przedsiębiorców informacji zawartych w rejestrze jednoznacznych oznaczeń. Uwzględniając zgłoszone w tym zakresie wątpliwości przedsiębiorców przyjęto, że przedsiębiorcy będą przekazywać komendantowi wojewódzkiemu Policji właściwemu ze względu na siedzibę przedsiębiorcy imiona i nazwiska oraz dane teleadresowe osób uprawnionych do udzielania na żądanie uprawnionych organów i służb państwowych informacji dotyczących pochodzenia i lokalizacji materiałów wybuchowych, także poza normalnymi godzinami pracy.

Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) notyfikacji nie podlegają akty prawne stanowiące wypełnienie zobowiązań międzynarodowych przewidujących przyjęcie wspólnych przepisów technicznych. Projektowana regulacja spełnia warunki zwolnienia z notyfikacji w Komisji Europejskiej, bowiem transponuje przepisy Dyrektywy do prawa polskiego i wypełnia w ten sposób międzynarodowe zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt rozporządzenia – zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) – zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej z chwilą rozesłania go do uzgodnień międzyresortowych.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowana regulacja

Projekt rozporządzenia będzie oddziaływać na następujące podmioty:

- 1) grupę około 10 przedsiębiorców wytwarzających materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego,
- 2) grupę około 60 przedsiębiorców, którzy mogą prowadzić obrót materiałami wybuchowymi,
- 3) grupę około 50 przedsiębiorców zajmujących się wykonywaniem usług i prac związanych z wykorzystaniem materiałów wybuchowych poza górnictwem,
- 4) grupę około 300 przedsiębiorców, którzy wykorzystują materiały wybuchowe w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania kopalin ze złóż, a także bezzbiornikowego magazynowania substancji oraz składowania odpadów w górotworze,
- 5) grupę około 10 jednostek badawczo-rozwojowych prowadzących działalność naukową w zakresie projektowania materiałów wybuchowych, a także badania właściwości użytkowych, składu chemicznego oraz technologii wytwarzania tych materiałów.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych

Przygotowanie projektu rozporządzenia poprzedzono konsultacjami z podmiotami, które prowadzą działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, obrotu, prac badawczo-rozwojowych, prac w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania kopalin ze złóż oraz importu, w tym:

- 1) krajowymi producentami materiałów wybuchowych (Nitroerg S.A., BlastExpol S.A.),
- 2) KGHM Polska Miedź S.A. w Lubinie – podmiotem, który zużywa największą ilość materiałów wybuchowych w Polsce,
- 3) Instytutem Przemysłu Organicznego – ośrodkiem naukowym prowadzącym prace badawczo-rozwojowe z wykorzystaniem materiałów wybuchowych,
- 4) Kopalnią Doświadczalną „Barbara”, która jest jedyną polską jednostką notyfikowaną przy UE w dziedzinie materiałów wybuchowych,
- 5) firmą ORICA Poland Sp. z o.o. – importerem materiałów wybuchowych,
- 6) firmą EISEI PIRST zajmującą się budową baz danych.

Konsultacje przeprowadzono także z innymi podmiotami, których działalność związana jest z materiałami wybuchowymi, tj. Akademią Górniczo – Hutniczą, Wyższym Urzędem Górniczym oraz Stowarzyszeniem Polskich Inżynierów Strzałowych.

W efekcie przeprowadzonych konsultacji stwierdzono, co następuje:

- a. Stosowane w Polsce oznaczenia materiałów wybuchowych niewiele odbiegają co do zawartości merytorycznej od nakazanego przepisami Dyrektywy. W dotychczasowych oznaczeniach, krajowi wytwórcy materiałów wybuchowych nie podają „oznaczenia kraju

producenta” oraz „kodu obiektu produkcyjnego”. Materiały wybuchowe są oznakowane poprzez indywidualny numer nadawany pojedynczym nabojom lub najmniejszej jednostce opakowania. Zapalniki elektroniczne posiadają kody elektroniczne, za pomocą których możliwa jest identyfikacja producenta.

Obowiązujący obecnie system ewidencji materiałów wybuchowych pozwala na śledzenie materiałów wybuchowych do momentu przekazania końcowemu użytkownikowi. Dokumentacja jest prowadzona w formie pisemnej i elektronicznej;

b. Problem będzie stanowić oznaczenie pobudzaczy i zapalników oraz lontów. Oznaczenie wymienionych wyrobów będzie wymagało zakupu specjalistycznych drukarek.

Projekt będzie dostępny na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Gospodarki od dnia jego przekazania do uzgodnień międzyresortowych.

3. Skutki wprowadzenia aktu normatywnego na:

a) sektor finansów publicznych

Wejście w życie projektowanej regulacji nie pociągnie za sobą obciążeń dla finansów publicznych, w szczególności budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

b) rynek pracy

Projektowana regulacja nie spowoduje zmian na rynku pracy.

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość

Wprowadzenie nowych przepisów może nieznacznie pogorszyć konkurencyjność przedsiębiorców wytwarzających i wykorzystujących w swojej działalności materiały wybuchowe. Wynika to z faktu, iż mali i średni przedsiębiorcy będą musieli ponieść jednorazowo koszty zakupu programów informatycznych i wyposażenia wynoszące od kilku do kilkunastu tysięcy zł. i kilku tysięcy zł. rocznie na utrzymanie i konserwację sprzętu.

W przypadku dużych przedsiębiorstw wytwarzających materiały wybuchowe, a także kombinatów górniczych zużywających setki lub tysiące ton tych materiałów rocznie, koszty związane z zakupem programów informatycznych i odpowiedniego sprzętu oraz wdrożeniem środków zapewniających bezpieczeństwo prowadzenia rejestrów mogą wynieść jednorazowo do 1,5-2 mln zł., a ich utrzymanie i konserwacja ok. 500 tys. zł. rocznie.

Wpływ regulacji na konkurencyjność całej gospodarki będzie niezauważalny.

d) Wejście w życie projektowanej regulacji nie spowoduje powstania nowych podmiotów gospodarczych, nowych miejsc pracy ani pojawienia się nowych impulsów technologicznych. W związku z tym wejście w życie projektowanej regulacji nie przyczyni się do zmiany sytuacji i rozwoju regionalnego. Nowelizacja nie będzie też miała wpływu na środowisko naturalne.

4. Źródła finansowania działań wynikających z projektowanej regulacji

Koszty finansowania działań związanych z wejściem w życie regulacji będą ponoszone jedynie przez przedsiębiorców zajmujących się wytwarzaniem i wykorzystujących w swojej działalności materiały wybuchowe. Wysokość kosztów zależy będzie przede wszystkim od ilości materiałów wybuchowych wytwarzanych, sprzedawanych lub zużywanych w skali roku.